



**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35219001004117 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № _____ від _____

**Міністерство економічного
розвитку і торгівлі України**

На виконання п. 6 Порядку формування державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2013 р. № 306, Міністерство соціальної політики надає звітні дані щодо ситуації на ринку праці в цілому по Україні та у регіональному розрізі:

- кількість вакансій та чисельність осіб, які мали статус безробітного (у професійному розрізі);
- кількість вакансій за видами економічної діяльності;
- кількість зареєстрованих безробітних за видами економічної діяльності;
- кількість безробітних та кількість вакансій, у професійному розрізі станом за I півріччя 2015 р.;
- кількість безробітних з числа осіб, які упродовж року з дня закінчення професійно-технічних навчальних закладів зареєструвалися в службі зайнятості (за розділами професій);
- кількість безробітних з числа осіб, які упродовж року з дня закінчення вищих навчальних закладів зареєструвалися в службі зайнятості (за освітньо-кваліфікаційними рівнями освіти та напрямками підготовки);
- чисельність громадян України, які тимчасово працювали за кордоном, працевлаштованих суб'єктами господарської діяльності, що мають відповідну ліцензію;
- чисельність іноземців та осіб без громадянства, які тимчасово працювали в Україні, за наявності у роботодавців відповідних дозволів на використання їх праці.



Ситуація на сучасному ринку праці України характеризується наступними тенденціями:

скорочується кількість вакансій майже в усіх видах економічної діяльності та групах професій;

поглиблюються регіональні диспропорції щодо потреби у працівниках, зокрема, у розрізі окремих видів економічної діяльності та професійних групах;

погіршується співвідношення між попитом та пропозицією робочої сили майже в усіх видах економічної діяльності та групах професій;

рівень заробітної плати у вакансіях залишається низьким як для кваліфікованих працівників, так і для осіб без професійної підготовки.

Протягом 2014 р. та I півріччя 2015 р. на ринку праці спостерігалось зменшення кількості вакантних робочих місць та чисельності зайнятих економічною діяльністю, підвищився рівень безробіття економічно активного населення віком 15-70 років. Середньооблікова чисельність штатних працівників підприємств, установ та організацій в березні 2015 року зменшилася порівняно з відповідним періодом 2014 року на 18 відсотків (на 1,8 млн. осіб) і становить 8,1 млн. осіб. Упродовж 2014 року рівень безробіття, визначений за методологією Міжнародної організації праці, підвищився порівняно з 2013 роком із 7,3 відсотка до 9,3 відсотка економічно активного населення віком 15-70 років.

Упродовж 2014 р. порівняно з попереднім роком спостерігалось скорочення мобільності робочої сили. Відношення кількості прийнятих і вибулих до середньооблікової кількості працівників становив 53,1 % проти 57,5 % у 2013 р. Зменшення показника відбулося через зниження рівня прийому працівників (на 4,1 в.п.), а також рівня вибуття працівників (на 0,3 в.п.).

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями на кінець 2014 р. становила 35,3 тис., що на 17,0 % менше ніж на кінець 2013 р.

Протягом I півріччя 2015 р. кількість вакансій, заявлених роботодавцями становила 479,4 тис. одиниць, що на 60,1 тис. вакансій менше, ніж у відповідному періоді 2014 р.

Станом на 01 липня 2015 р. у базі даних служби зайнятості налічувалося лише 43,6 тис. вакансій, що на 10,5 % менше, ніж на початок липня 2014 р. Зменшення кількості вакансій відбулося у половині регіонів.

У загальній кількості вакансій майже кожна п'ята вакансія надійшла від підприємств переробної промисловості, сфери оптової та роздрібною торгівлі і ремонту (16,3 %), державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування (10,3 %).

Зменшення кількості наявних вакансій спостерігалось майже в усіх видах економічної діяльності, найбільш суттєво у переробній промисловості (на 1,5 тис.), у добувній промисловості, на транспорті та складському господарстві (на 0,9 тис.), у державному управлінні та обов'язковому соціальному страхуванні (1,1 тис.).

Найбільша кількість вакансій – для кваліфікованих робітників з інструментом (8,2 тис.), для працівників сфери торгівлі та послуг (7,2 тис.).

Скорочення кількості вакансій відбулося майже в усіх професійних групах, найбільш суттєво скоротилась кількість вакансій для найпростіших професій (на 2,1 тис.), для кваліфікованих робітників з інструментом (на 1,7 тис.) та для професіоналів (на 1,0 тис.). Зростання кількості вакансій спостерігалось лише для працівників у сфері торгівлі та послуг.

За професійними групами, найбільший попит спостерігався на професіоналів в галузі економіки, соціології, археографії, археології, географії, кримінології та палеографії, медицини, а також на інженерів; серед фахівців – на технічних працівників у галузі управління, медичних сестер та акушерів, а також фахівців у галузі фізичних наук та техніки; серед технічних службовців – на касирів; серед працівників сфери торгівлі та послуг – на продавців, кухарів, офіціантів; серед кваліфікованих робітників з інструментом, а також серед робітників з обслуговування устаткування та машин – на електромонтерів, слюсарів, токарів, робітників з ремонту електричного обладнання, робітників, що обслуговують сільськогосподарські та інші пересувні установки, швачок, а також водіїв автотранспортних засобів; серед представників найпростіших професій – на підсобних робітників, двірників та прибиральників.

У третині вакансій, що були актуальними на 01 липня 2015 р., пропонувалась заробітна плата у розмірі менше 1,5 тис. грн; у 23 % вакансій – заробітна плата від 1,5 тис. до 2 тис. грн; у кожній третій вакансії – від 2 до 5 тис. грн, та лише у 2% вакансій запропонована заробітна плата перевищувала 5 тис. гривень.

Серед зареєстрованих безробітних кожен четвертий мав вищу освіту, кожен п'ятий – базову та неповну вищу освіту, третина осіб закінчили професійно-технічні навчальні заклади, середню освіту мали 20 % шукачів роботи. Порівняно з попередніми роками, збільшилась питома вага осіб з вищою освітою та зменшилась питома вага осіб з повною, а також базовою загальною середньою освітою.

Аналіз даних за 2013 та 2014 рік щодо створення робочих місць, які надаються Пенсійним фондом України відповідно до Методики моніторингу створення нових робочих місць, затвердженої наказом Мінсоцполітики від 23.09.2013 № 611, зареєстрованої в Мін'юсті 11.10.2013 за № 1749/24281 (далі - Методика) свідчить про появу тенденції до уповільнення створення роботодавцями нових робочих місць, натомість темпи ліквідації робочих місць у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці прискорились. За результатами моніторингу створення нових робочих місць, що ведеться відповідно до Методики, протягом 2014 р. на створені нові робочі місця працевлаштовано 361,5 тис осіб, що менше у порівнянні з 2013 р. на 197,5 тис осіб (або на 35,3 %). Із них у юридичних осіб працевлаштовано 158,5 тис осіб (43,8 % від загальної кількості), у фізичних осіб - 203,0 тис. осіб (56,2 %). При цьому, кількість працевлаштованих на створені нові робочі місця протягом 2014 р. у порівнянні з попереднім роком зменшилась у юридичних осіб на 43,8 %, а у фізичних осіб на 26,7 %. Чисельність осіб, звільнених у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці протягом 2014 року становила 302,8 тис. осіб, що більше у порівнянні з 2013 роком на 79,8 тис. осіб (або на

35,8 %). Із них у юридичних осіб звільнено 57,8 тис. осіб (19,1 % від загальної кількості), у фізичних осіб - 245,0 тис. осіб (80,9 %). При цьому, кількість звільнених працівників протягом 2014 року у порівнянні з попереднім роком збільшилась у фізичних осіб (на 66,7 %), а у юридичних осіб зменшилась (на 23,9 %). Загалом по Україні протягом 2014 року на нові робочі місця працевлаштовано на 58,7 тис. осіб більше, ніж було звільнено у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці. У 2013 році аналогічний показник становив 336,1 тис. осіб. Це свідчить про формування тенденції до скорочення загальної кількості робочих місць, що пов'язане в першу чергу із падінням економіки та згортанням виробництва в Україні. Слід зазначити, що у фізичних осіб протягом 2014 року кількість ліквідованих робочих місць перевищила на 42,0 тис. кількість новостворених.

Згідно даних Методики за I півріччя 2015 р. кількість створених роботодавцями нових робочих місць протягом січня-червня 2015 року була суттєво меншою ніж кількість ліквідованих робочих місць у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці.

У січні-червні 2015 року на створені нові робочі місця працевлаштовано 184,2 тис. осіб, що менше у порівнянні з відповідним періодом попереднього року на 10,0 тис. осіб (або на 5,2 %). При цьому, кількість працевлаштованих на створені нові робочі місця у січні-червні 2015 року у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року зменшилась у юридичних осіб на 7,6 %, а у фізичних осіб на 3,3 %.

Водночас, чисельність осіб, звільнених у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці у січні-червні 2015 року зросла у порівнянні з січнем-червнем 2014 року у 2,3 рази (або на 119,1 тис. осіб) і становила 212,8 тис. осіб.

Слід зазначити, що у червні 2015 року ситуація покращилась, як у юридичних так і у фізичних осіб. Так, кількість працевлаштованих на нові робочі місця у червні 2015 року зросла на 19,0 % у порівнянні з відповідним місяцем попереднього року та на 32,9 % відносно попереднього місяця і перевищила кількість звільнених у червні 2015 року у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці у 1,7 раза та становила 34,3 тис. осіб. Із них юридичними особами працевлаштовано 14,0 тис. осіб (у 3,2 рази більше ніж звільнено), фізичними особами - 20,3 тис. осіб (у 1,2 рази більше ніж звільнено).

З метою запобігання негативним наслідкам збройної агресії Російської Федерації, окупації та анексії частини території України, значна частина населення Автономної Республіки Крим і м. Севастополя, а також окремих районів Донецької та Луганської областей змушена залишати місця свого постійного проживання, що призвело до істотної внутрішньої міграції та значної кількості внутрішньо переміщених осіб. Така ситуація загрожує стрімким підвищенням рівня безробіття та бідності населення. Розв'язання зазначеної проблеми потребує невідкладного визначення способів здійснення державної політики зайнятості з метою залучення внутрішньо переміщених осіб до економічної діяльності.

Станом на 04 вересня 2015 р. до державної служби зайнятості звернулися за допомогою у працевлаштуванні не за місцем проживання 56,4 тис. жителів Автономної Республіки Крим, Донецької та Луганської областей (з них понад 44,8 тис. – внутрішньо переміщені особи). Державна служба зайнятості сприяла працевлаштуванню 14,3 тис. таких осіб. Працевлаштування внутрішньо переміщених осіб ускладнюється їх низькою мотивацією до постійної зайнятості, відсутністю житла, потребою у догляді за дітьми та особами похилого віку.

З метою забезпечення стабілізації, відновлення та соціально-економічного розвитку східних регіонів України, створення нових робочих місць на територіях Донецької та Луганської областей, постраждалих від збройного конфлікту, прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 08.07.2015 № 505 „Про затвердження Основних напрямів розв’язання проблем зайнятості внутрішньо переміщених осіб на 2015-2016 роки”. Основними напрямками передбачається забезпечення зайнятості та підвищення конкурентоспроможності на ринку праці внутрішньо переміщених осіб шляхом професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації. Реалізація положень нормативно-правового акту забезпечить консолідацію зусиль органів влади навколо вирішення проблем працевлаштування внутрішньо переміщених осіб.

Разом з тим, з метою забезпечення доступу до ринку праці розробляються та впроваджуються програми інформаційної підтримки внутрішньо переміщених осіб, зокрема з питань отримання допомоги у разі втрати роботи.

Додатки: на електронному носії.

Заступник Міністра



В. Ярошенко